

KURJER WARSZAWSKI

D. 6. Lipca. — Rok 1835.
Poniedziałek.

№ 176

Jutro, S. Pulcherja.
Urodziny N. PANA.

Dnia 23 Czerwca r. b. Rada Administracyjna zatwierdziła: 1) Zapis testamentowy przez niegdy Michała *Ejdziałowicza* Sędziego pokoju pow: Lubartowskiego, Dziedzica wsi Piotrowie uczyniony, mocą którego summę zł. 2000 na fundusz szpitala w Garbowie woje: Lubel.; a raczej na rzecz ubogich i niedołączonych w tymże zostających, przeznaczył. 2) Zapisy testamentowe przez niegdy Teodora *Andrzyńskiego* inaczej *Ardzińskiego* Posługacza kassy głównej woje: Augustow: uczynione, na wystawienie ołtarza w kościele parafjalnym w Suwałkach złp. 700, i na sprawienie ubioru Kapłańskiego dla tegoż kościoła, złp. 362. — Mikołaj *Rykowski* obrany w zastępce Kassjera Towarzystwa Dobroczynności i Zupy Rumforeckiej, a to na czas nieobecności Kassjera Jeneralnego Teofila *Janikowskiego*, który na kilka miesięcy udaie się za granicę. — Szanowną Publiczność mamy honor zawiadomić, iż wystawa naszego patentowanego *Galicyjsko Polskiego Aparatu parowego* z powodu zmiany lokalu dotąd opóźniona, we wsi dziedzicznej W. Konstantego Prusaka *Czubinie* pod Błoniem otwartą została; zapraszamy przeto wszystkich właścicieli gorzelni, którym wydoskonalenie tej gacezi przemystu krajowego obowiązkiem nie będzie, aby na miejscu przekonać się raczyli, tak oznaczonej oszczędności materiału palnego, jako też czystości i tegości tym Aparatem otrzymanego Alkoholu w przecięciu do 89 Trallesa lub próby 12 Magiera trzymającego. Obszerniejszy opis wyszczególniający osiągniętych naszym Aparatem korzyści z podaniem ilości potrzebnego drzewa w tych dniach nastąpi. Kautor patentowanego Galicyjsko Polskiego Aparatu parowego przy ulicy Leszno Nr 731. — Wczoraj *Łazienki Królewskie* były gościni napełnione, a w Amfi-

teatrze znajdowało się 950 osób. Pogoda sprzyjała, a przez dwie sekundy padający deszcz nie przerwał ani widowiska ani przedchadzek.

Dalszy ciąg ustawy o Żydach w Rossji. § 4. Prócz guberni wyżej wymienionych pozwała się żydom stałe mieszkanie, z ograniczeniami poniżej opisanemi: w guberni Kiiowskiej, prócz samego miasta Kiiowa; w guberni Chersońskiej, prócz miasta Nikołajewa; w guberni Tauryckiej, prócz miasta Sewastopola; w guberniach Mohylewskiej i Witebskiej, prócz wsi; w guberniach Czernihowskiej i Połtawskiej, prócz skarbowych i kozackich wsi, z których wysłanie żydów już zostało dokonane; w guberni Kurlandzkiej dozwała się mieć stały pobyt tym tylko żydom, którzy po dzień niniejszy są tam zapisani ze swemi rodzinami do spisów ludności, (skazek); przenoszenie się zaś tam żydów z innych guberni, zostało zabronione; w guberni Inflandzkiej, w mieście Rydze i posiadzie Schlok z takimże ograniczeniem jak i w guberni Kurlandzkiej. § 5. W zachodnich pogranicznych guberniach, we wsiach i włościach położonych od granicy bliżej niż na 50 wiorst, wszelkie nowe osiadanie żydów zabrania się. § 6. Gdy podług praw ogólnych żony przyjmują stan mężów, przeto i kobiety żydowskie, w zamęciu za chrześcijanami, mają pobyt wraz ze swemi mężami. § 7. Za obrębem miejsc, na stałe mieszkanie żydów wyżej wskazanych, pozwała się im tylko tymczasowy pobyt: dla odebrania spadków, dla poszukiwania praw własności w sądownictwach i urzędach, dla interessów handlowych i dla licytacji na podradę, dostarczenia i monopolja, (odkopy) mające się uskuteczniać w miejscach, gdzie stałe mieszkanie żydów jest pozwolone, (w tych trzech razach Zwierzchność Policyjna sama przez się może dawać

pozwolenie pobytu żydom nie na dłużej, jak na 6 tygodni, dalszy zaś pobyt będzie zależał od pozwolenia Rządu Gubernjalnego, ze względu na ważne przyczyny. Lecz i Bząd Gubernjalny, bez wiedzy wyższej Zwierzchności, nie może dać odkładu dłuższego nad dwumiesięczny), dla wydoskonalenia się w naukach, sztukach i rzemiosłach, na zasadzie III i VI rozdziału niniejszej Ustawy. § 8. Przy transportach tak lądowych iako i wodnych, znajdowanie się żydów za obrębem miejsc, na stałe mieszkanie wskazanych, ogranicza się: czasem trwania przewozu lub spławu, odległością nie dalszą nad pierwszą gubernię z takowemi miejscami graniczącą. § 9. Wydalanie się żydów tak w obrębie linii zakreślonej na stałe ich mieszkanie, iak i to, które jest opisane w 8 §, następuje za zwykłemi pasportami, z kass powiatowych, z Rad lub Magistratów miejskich wydawanemi, z zastrzeżeniem, że pasporty te są ważne iedynie w miejscach na ich stały pobyt wskazanych, lub też z poiaśnieniem, stosownie do potrzeby, iż są wydane dla okazania przy lądowych lub wodnych transportach, ograniczających się linią najbliższej, od miejsc pobytu żydów, guberni. § 10. Na wydalanie się za obręb stałego pobytu, wyjąwszy przypadki w 8 § przewidziane, powinni oni uzyskiwać, prócz zwyczajnych, *plakalnych*, nadto ieszcze i oddzielne od Naczelników guberni pasporty. Wczasie zaś znajdowania się za obrębem stałego mieszkania, żydzi mają nosić odzież, używaną w miejscach tymczasowego pobytu, bez żadnej różnicy od mieszkających równego za niemi cywilnego stanu. § 11. Żydzi, którzy się wydalą za granicę bez prawnego pozwolenia, wyłączeni zostaną z liczbby poddanych Rosyjskich i powrot do Kraju będzie im wzbroniony. § 12. W obrębie ogólnej osiadłości żydów, równie iako i wszędzie gdzie stałe zamieszkanie jest im dozwolone, oni nie tylko mogą przesiadłać się z iednego miejsca na drugie, na zasadzie ogólnych prawideł, lecz i nabywać wszelkiego rodzaju ma-

iątki nieruchomości, wyjąwszy dobra z włościanami, których posiadanie bezwarunkowo żydom się zabrania. § 13. Jeżeliby na żyda przez sukcesją spadł majątek z włościanami, będzie on obowiązany iakowy majątek w przeciągu 6 miesięcy wyprzedać, a gdy tego nie dopełni, sam Bząd takową sprzedaż na rzecz jego uskuteczni, przez publiczną licytacją. Przed wyprzedażą majątek zostać pod opieką i dochody zeń zbierane są na rzecz tego, komu spadek się należał. § 14. Majątek nieruchomy bez włościan, należący się w spadku żydom za obrębem tych miejsc, gdzie stały ich pobyt jest dozwolony, obowiązani są oni wyprzedać w tymże samym terminie, iaki zakreślony jest wyżej na wybycie majątków z włościanami. § 15. Zabrania się żydom trzymać u siebie Chrześcijan do stałej posługi, lecz pozwala się najmować ich: a) do robot krótko trwających, iakie odbywają furmani, wiozlarze i robotnicy na statkach wodnych, cieśle, mularze i t. p., b) do pomocy w uprawie roli, ogrodnictwie i uprawie ogrodów na ziemiach, będących własnością żydów, a nadewszystko w czasie pierwiastkowego tych ziem wyrabiania, c) do robot fabrycznych, wyjąwszy wszelkie w gorzelniach, d) do obowiązków komisantów i dozorców w interesach handlowych, e) do obowiązków umocowanych, pisarzy i posługaczy w zarządzie dzierżawy monopolji trunkowych, f) do obowiązków dozorców i pisarzy na stacjach pocztowych. *Uwaga.* Osoby pfcicy żeńskiej chrześcijańskiej wiary, najmowane przez żydów do gotowania iedzenia i prania bielizny dla posługaczy chrześcijań na żydowskich fabrykach, powinny mieszkać oddzielnie, nie w iednych z żydami domach. Bez zachowania tego warunku na niem ich zabrania się. § 16. Każdy żyd powinien zachowywać pewne dziedziczne lub prawnie przyięte familijne nazwisko, bez żadnej zmiany, dodając doń imię, dane mu przy urodzeniu. § 17. Matkęństwa między żydami nie są wolic przed dościeniem mężczyzny lat 18 a kobiety 16. Ci zaś którzy na przyszłość zawrą śluby przed

dojściem tego wieku, tudzież rodzice lub starsi krewni, którzy ich ku temu pobudzą lub upoważnią, i osoby takowy ślub dające, ulegają karze więzienia od 2ch do 6ciu miesięcy, według uwagi sądu. § 18. We wszystkich publicznych aktach i papierach, podawanych lub przysyłanych do sądownictw i urzędów, żydzi obowiązani są używać języka Rossyjskiego, lub tego, jaki, w miejscu ich pobytu, do przewodu interesów jest używany, nigdy zaś hebrajskiego. Toż samo prawidło ma być przez nich zachowywane i w utrzymywaniu, prawem ustanowionych ksiąg handlowych. § 19. Podpisy żydów na aktach, objaśnieniach i innych papierach, Rządowi lub sądom składanych, w razie nieumienia innego pisma, mogą być hebrajskie, lecz obok z tłumaczeniem na ten język, w którym sam papier jest pisany i z należytem podpisu poświadczaniem. § 20. Ponieważ gromady żydowskie zostają w wiedzy Ministerstwa spraw wewnątrz, przeto wszelkie interesa, toczące się w Rz: Senacie tak w części sądowej, iako i administracyjnej, tyczące się gromad żydowskich wiejskich i miejskich, wyjąwszy sprawy kryminalne i procesowe o prywatnej własności, w razie potrzeby komunikują się Ministrowi Spraw Wewnętrznych, na tego zaopiniowanie. § 21. Karamowie, gdzie takowi się znajdują, prócz praw, niniejszą Ustawą żydom nadających się, używają nadto i tych, iakie są im użyzione przez oddzielne przywileje i postanowienia. § 22. Istnąca oddzielna ustawa o rekrutstwie od żydów, i uzupełniająca ją przepis pozostają w swojej mocy. § 23. Każdy żyd powinien być stosownie do prawa zapisany do iednego z istnących w Państwie Stanów. W razie niewypełnienia tego przepisu, postąpiono z nim będzie iak z włoścogą.

(*Dalszy ciąg nastąpi.*)

Holandja. — Dziennik wychodzący w Ha-dze ogłosił, że gazety Francuskie i Belgickie Gałczywie unięściły wiadomość, iż w Holandji wzbudził ochotników dla *Don Karola*, na któ-

rych czele ma stanąć *Hrabia Lukesi Pali*, iakoteż znaczne zasiłki pieniężne wysyłano dla Karlistów do Hiszpanji. Uważać można tę zmysłoną wiadomość, za pozor u-prawiedliwienia rządu Angielskiego, Belgickiego i Francuzkiego, gdzie iak wiadomo, podobne werbunki mają miejsce. — Następca tronu *Xię Oranji* ma znajdować się na rewji *Kaliskiej*. — Wojsko *Belgickie* zgromadza się ku stronie w której ma być założony obóz wojska *Holenderskiego*.

Francja. — Kilka dzienników głosiło d. 24 z. m., że w urządzeniu korpusu *Żandarmcji*, przedsięwzięto znaczne zmiany. — *Hrabia Bego* zakończył życie pod *Paryżem*; ten znakomity Mąż był powszechnie poważany. — Do *Hawru* zawiął przed kilką dniami *Amerykańsko-północny okręt*, który wypłynął z *Nowego Jorku* d. 28 maja, przywiózł wiadomość, że w tym dniu odebrał rząd *Amerykański* wiadomość z *Francji*, o przyjęciu ustawy uznania długu 25,000,000 fr. — *Ministrowie* spraw wewnątrz i marynarki, oraz *Posel Hiszpański* naradzali się z *Xięciem Brogije*. — *Posłowie Rossyjski, Praski i Austriacki* w tym dniu odbyli między sobą naradę. — *Dama*, z którą *Minister Gwizo* ma zamiar wejść w związki małżeńskie, jest wdowa po znanym *Baronie Steel*. — W końcu z. m. w *giełdzie Paryżkiej* papiery złe stały, osobliwie *Hiszpańskie*. — *Korpus wojska Francuzkiego* będący przy granicy *Hiszpańskiej*, został znacznie powiększony.

Niemcy. — Nie wznowienie, lecz odroczenie sejm *Węgierskiego* ma wkrótce nastąpić. — *Zjazd Monarchów w Cieplicach*, ma nastąpić po rewji *Kaliskiej*, to jest: 27 *Września*. — *Wstawiający się* coraz bardziej *Kompozytor muzyczny Meierber*, *Israelita*, jest z rodziców majątny, i wszelkie wynagrodzenia za swe kompozycje a szczególnie *Roberta djabla*, darował instytutom dobroczynnym swego rodzinnego miasta *Berlina*. — W *Gdańsku*, przywiezioną z *Polski* pszenicę rozkupiono, żyto nie ma odbytu. — W opisie bitwy oddziału *Austrja-*

ckiego z *Bośniakami* d. 6 z. m. odbytej znajdują się, że dowodzący tym oddziałem Major *Szyjak* otrzymał kontuzję. *Bośniaków* legło lub było ranionych 24, a jeden żołnierz *Austriacki*. — W tym roku pobor do wojska *Austriackiego* ma być mniejszy niż zwykle. — Znacomite osoby, o których przybyciu z *Galicji* do *Wiednia* donieśliśmy onegdaj, składały deputację od stanów *Galicji* i miały posłuchanie u *Cesarza Ferdynanda*, po której znajdowały się na obiedzie u *Xcia Meternicha*.

Portugalia. — Donoszą z *Lisbony* d. 8 z. m. że każdy z znomych Ministrów uznał za rzecz potrzebną rozestać cyrkularze do swoich podwładnych urzędników, w których oświadczają, iż jest ich iedynem usiłowaniem utrzymać w całej obszerności i bez najmniejszej zmiany te różniejsze ustawy kraiove, oraz dopełnić z nieskazitelną wniernością wszystkie obowiązki danego Ministerjum.

Hiszpanja. — Dnia 17 z. m. Gubernator *Portugalety* odebrał wiadomość, że garnizon obłożonego miasta *Bilbao* wykonał wycieczkę do strony *Albji* i przymusił oblegających do cofnięcia się. — W *Madrycie* uwięziono w z. m. wiele osób obwinionych o tajne związki z *Karlistami*. — 5ty, 6ty i 9ty bataljony *Nawarskie* uderzyły d. 16 z. m. na miasto *Puenta Reina* i wezwały tamczyny garnizon do poddania się.

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Boski Sewer: Dzie: z *Leżenie*, *Prianiszników*, *Jenerała z Płocka*, *Zalewski Józ*: Dzie: z *Mochowa*, *Bobr Jak*: Dzie: z *Polopol*, *Kraiewski Teo*: Dzie: z *Pokrzewnicy*, *Rostkowski Ant*: Dzie: z *Kłobi*.

DONIESIENIA

KOCZ używany w dobrym stanie, jest do sprzedania przy ulicy *Aleksandra* pod Nr 2783, w *Karasia Pałacu* u *Siodlarza Dąbkowskiego*.

Podaje się do wiadomości publicznej, iż **WEXEL** na sumę 75 Talarów, 25 srebrnych groszy przezemnie pod dniem 8 Kwietnia 1835 na rzecz *Szlamy Jakóba Weingold* z *Kalisza*, czyli na *Abrahama Gersztenberga* z *Wrocławia* wystawiony, nikt nie nabywał, gdyż takowy **Wexel** zakwestjonowany został. *Maier Lidkie* z *Łęczycy*.

Ostrzega się niniejszem Szanowną Publiczność iżby **WEXLOW**, ieden na sumę Talarów 76, drugi na Talarów 23 pod dniem 18 Czerwca 1835 przezemnie na rzecz *Fajbusia Czamańskiego* w *Łęczycy* wystawiony, nienabywała, gdyż takowe **Wexle** zakwestjonowane zostały. *Joel Lidkie*.

W dniu 26 Czerwca 8 Lipca i następnych co dzień o godzinie 3 z południa odbywać się będzie przed podpisaniem Rejentem *Wdztwa Mazowieckiego* w domu pod Nr 1790 Lit: B. przy ulicy *Sto Jerskiej Tyszkiewiczowej* zwanym, *Licytacja Ruchomości* po ś. p. *W. de Sejdltz Pułkownika Korpusu Weteranów* pozostałych, a mianowicie *Mebli*, *Bielizny*, *Garderoby*, *Powozu*, etc. za gotowe natychmiast płacić się mające pieniądze.

Wojciech Trojanowski Reient.

W przejeździe od *Garwolina* do *Mińska*, zgineło w tych dniach **ZAWINĘGIE** w grube płótno, zawierające: *Frak* i *Spodnie granatowe*, *Spodnie wpsaki*, *Kamizelka ciemna tulinetowa*, 2 *Koszul*, *Ręcznik*, *Skarpetki* ze znakami *P. G. Halsztuch* czarny iedwabny, i inne drobiazgi. Ktoby pozwolił o tych rzeczach wiadomość, zechce dać znać *Pisarzowi* w domu Nr 668, ulica *Leśno*, za nagrodą.

Reient Powiatu Brzeskiego. Podaje do wiadomości publicznej, iż *Mebie*, *Porcellana*, *Fajans*, *Szkoło*, *Garderoba*, *Miedź*, *Pościele*, *Bielizna*, *Sprzeta Gospodarskie*, *Koczobryk*, *Wozy*, *Konie*, *Bydło*, *Owce*, *Skopy*, i t. d. w dniu 12 Lipca r. b. i dni następnych przez *Licytację publiczną* we *Wsi Sadłogu* w *Pcie Brzeskim* sprzedane będą. W *Włocławku* dnia 18/30 Czerwca 1835 r. *Faustyn Leszczyński*.

DONIESIENIE Z BIORA ZŁĘCEN Nr 478 Lit: C.

Zgubiono **NOZYK** kieszonkowy, osadzony w szyldkret, a to w *Cukierni* na przeciw *Banku* w domu *Kosceckich*. *Właściciel* ofiaruje 20 zł: osobie która go tamże odniesie.

Intro u bogaskiego przy ulicy Utągiej Nr 556. **SNIADANIE**: Gotąbki młode szpikowane z różna, *Pieczeń wólowa* z różna natural, *Zrazy* z kaszą *ekonomską*, *Potrawa* z *kaczki* z *marchewką*, *Nóżki* *cielęce* smażo: z *szpina*, *Kaszka* *pszenna* z *pieca*, *Chłodnik*, *Krupnik* z *perłowej kaszy*. **KOLACJA**: *Kalafjory*, *Raki*, *Kureczęta*, *Befsztyk*, etc.

Dziś rano ciepła stopni 15. Wczoraj w południu 26. **AMFITEATR w ŁAZIENKACH**. *Jutro, Kantata*. *Dwaj Grenadjerowie*. *Dwa Posągi*. *Bezplatnie*. Jeśli nie pogoda, toż widowisko dane będzie w *Wielkim Teatrze*.